

tíðindablaðið

sosialurinn

Útgevandi: P/f Sosialurinn
 Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
 Fyrirtakastjóri: Krisjan Dahl
 Blaðfólk: Hogni Djurhuus og Randi Jacobsen
 Uppseting: P/f Sosialurinn
 Prent: P/f Pressan 1981

Argjavegur 26,
3800 Argir.Postsmoga 76,
3800 Tórshavn.

Telefon 118 20.

Kommunuval og politikkur

oddagrein

KOMANDI TÝSDAG verða kommunuval um alt landið. Tá skulu veljararnir kjósa sær síni umboð í bygga- og býráðini eins og teir skulu kjósa sær síni umboð í skúlanevndirnar.

Í TEIMUM SMÁU og miðalstóru kommunum eru valevnislistarnir ofta gjørdir tvørtur um teir politisku flokkarnar. Vit síggja ofta valevnislistar úr hesum kommunum, har fólk úr øllum politiskum flokkum eru við, annaðhvørt sum valevni ella sum stillarar.

Í TEIMUM STÓRU kommunum stilla politisku flokkarnir upp bæði til bygðarráðs- ella býráðsval og til skúlanevndarval. Í summum av hesum kommunum eru eisini sonevndir uttanflokkalistar. Hesir listar eru óheftir av teimum politiskum flokkunum. Spurningurin er so, um tað er ein fyrimunur ella ikki.

MUNURIN ER TANN, at tey politiskt valdu umboðini eru heft av politiskum flokkum og teirra feløgum, meðan sonevndir uttanflokkkaumboðini eru óheft. Hetta ber í sær, at tey politiskt valdu umboðini, av teirra flokkum ella feløgum, til eina og hvørja tíð kunnu verða kravd at standa til svars fyri tiknar avgerðir og tann politikkur, tey reka. Tey óheftu standa ikki til svars yvir fyri nøkrum, fyrr enn valskeiðið er runnið.

SO KUNNU VIT meta um fyrimunir og vansar. Vit vita, hvat teir politisku flokkarnir standa fyri og tí vita vit eisini, hvønn politikkur, tey politiskt valdu vilja umboða. Tað má eisini haldast at vera ein fyrimunur, at veljararnir ígjøgnum tey politisku feløgini sleppa at siga sína hugsan í valskeiðnum, og ikki bara skulu mæta við valborðið fjórða hvørt ár.

VIT HALDA TAÐ vera rætt, at teir politisku flokkarnir stilla upp til

kommunuvalini. Umboðini fyri teir politisku flokkarnar gera ikki kommunustýrini meira politisk. Tey eru í sær sjálvum politisk. Ella vit kunnu siga tað soleiðis, at ein og hvør persónur, sum verður valdur inn í eitt kommunustýri, gerst politikari í og við at hann er valdur. Spurningurin er so, har hesin persónur hevur tær politisku røturnar ella um viðkomandi í heilatið hevur nakrar politiskar røtur.

UMFRAMT TEIR vanligu uttanflokkalistarar hava vit so eisini kvinnulistar. Hvat er veruliga endamálið við einum kvinnulista? Ein treyt fyri einum kvinnulista er sjálvandi at allar kvinnur eru samdar um alt. Men um hin einstaka kvinnan hugsar sjálvstøðugt, so er hon ikki samd við allar aðrar kvinnur um alt. Tað ber ikki til. Og so tosa vit um at fremja javnstøðu millum kynini. Tað gera vit ikki við serligum kvinnulistum og serligum mannfólkalistum. Ein kvinnulisti er ein annar uttanflokkalisti.

KVINNUR OG MENN, sum eru samd um, hvussu tey ymisku politisku málini eiga at verða loyst, skulu sjálvandi taka undir við sama politiska flokki. Tey skulu sjálvandi stilla upp á sama lista ella taka undir við sama lista. Alt annað er burtur við. Ongin kann velja eina kvinnu, tí hon er kvinna og ongin kann velja ein mann, tí hann er maður. Vit eiga at velja kvinnur og menn, sum umboða tann rætta politikkur og hava evni til at umboða politikkur rætt.

VIT FARA AT mæla lesarunum til at taka undir við javnaðarlistunum kring landið. Har eru bæði kvinnur og menn. Halda tit, at ein kvinna dugir best at umboða tykkum, so greiða tit sjálvandi atkvøðu fyri henni. Setið krossin við javnaðarlistarnar ella eitt av valevnum.

Tórfinn Smith, valevni Javnaðarflokksins til býráðsvalið í Havn:

Langi og vandamikli vegurin í skúla

Vegurin í skúla er alt ov langur og vandamikli fyri alt ov mong.

Munagóð stig, til at fremja ferðslutrygdina, mugu takast beinanvegin. Somuleiðis eiga vit at byggja smærri skúlar í nýggju býarportunum, skrivir Tórfinn Smith, valevni Javnaðarflokksins til býráðsvalið í Havn.

Tað man ikki vera við sørt av ampa, at mong foreldur lata børn síni í skúla um morgnarnar. Tí vegurin í skúla er fyri alt ov mong alt ov langur og vandamikli.

Mangastaðni er eingin gongubreyt. Mangastaðni eru gotuljósini so sparin, at tey nærum onga nyttu gera. Gonguteigar, sum liggja í myrkri geva fólk farskan tryggleika, — allir hesir vandar, júst meðan ferðslan er hin mesta. Tí júst um hetta mundi skulu øll í skúla ella arbeiðis, — í skundi.

Ferðsluóhappini eru eisini mong, men takkað verði einum framúr stórum varsemi hjá flestøllum koyrandi, henda ikki enn fleiri óhapp.

Betri ljós

Størstur er vandin um morgunin í myrku tíðini vit nú eru í. Her eigur kommunan beinanvegin at seta betri gotuljós upp, merkja gonguteigarnar betri og annars gera alt tað, sum gerast kann fyri at tryggja bæði gangandi og koyrandi sum best.

Viðvikjandi ferðslutrygdin var eisini yniskiligt, at ferðslulæra fekk betri innivist í barnagørdum og skúlum, og varð javnsett við aðrar lærugreinar.

Hvi langan veg í skúla?

Men hvi hava børnini so

langan veg í skúla? Hvi skulu sjálvstøð, sum buggva á Ternuryggi og har um leiðir, heilt oman í Eysturskúlan. Ljóðar meningsleyst. Tað er tað eisini. Og orsøkina finna vit í tørvandi, ella rættari sagt ongari, planlegging í býráðnum í Havn.

Sum býurin er vaksinn, liggja skúlarnir ikki har sum børnini buggva.

Smærri skúlar

Býráðið eigur tí beinanvegin at fara undir at fyrirreka bygging av smærri skúlum í nýggju býarportunum.

A henda hátt fáa børnini ein styttri og nógv tryggari veg í skúla, og harafturat ivist eg ikki í, at børnini trivast munandi betri í smærri skúlalæingum enn at bóla fleiri hundrad saman í ovurstórar skúlar.

Vit eiga at seta trygdina og trivnaðin fram um alt í Havnar býi.

Tórfinn Smith

Øll mál eru kvinnumál

Kvinnur hava eins og menn áhugamála at røkja í øllum samfelagsviðurskiptum. Vit kvinnur hava verið uttan fyri beinleiðis ávirkan í fólkavaldur stýrisskipanini so leingi, at okkara serligu livskor sum kvinnur ikki eru tikin við í útbyggingini av nútíðarsamfelagnum. Búskapurin og arbeiðið er lagt til rættis út frá teimum sjónarmiðum, at øll fólk í vinnu og útbúgving hava somu umstøður. Tað er ikki tikið við í útbyggingini, at tann helmingurin,

sum enn hevur ábyrgdina av uppalgingini og húshaldinum ikki eisini kann vera 100% samfelagshjól úti í vinnuni uttan eina ómetaliga stóra og heilt órimiliga arbeiðsbyrðu og so gott sum onki yvirskot til t.d. neyðugt politiskt arbeiði.

Stutt og greitt. Í dag eru øll samfelagsmál brennandi kvinnumál, av tí at tey higartil eru lýst og skipað út frá mannligum sjónarmiðum uttan kvinnuligt fyrilit. Okkara politikkur má tí vera ein

roynd at endurskoða og skipa málini av nýggjum frá tí kvinnuliga sjónarmiðnum, frá kvinnuligum fortreytum og livsroyndum. Í hesum føri soleiðis at Havnin kann gerast rammni um eitt samfelag, byggt á veruligt fólkareði, og ikki sum nú uttan ávirkan frá aðrari helvtini av fólkunum.

Einast møguleiki at fáa kvinnuliga sjónarmiðið inn í býráðið beint nú er at styðja Kvinnulistan.

Bergtóra Hanusardóttir